

D ů v o d y:

Okresní úřad pro mládež v Hietzingu jako poručník nezletilého Tomáše V. stěžuje si do toho, že rekursní soud odmítl jeho rekurs jako opožděný. Mínil, že byl podle §u 520 c. ř. s. oprávněn podati rekurs do protokolu u okresního soudu v Hietzingu a že rekurs byl podán včas, když byl ve lhůtě rekursní podán do protokolu u tohoto soudu. V tom mu však nelze přisvědčiti. Podle §u 520 c. ř. s. jest podati rekurs u soudu první stolice, proti jehož rozhodnutí rekurs čelí. To platí i pro rekursy proti rozhodnutí soudu druhé stolice, jak se obecně uznává (§ 528 první odstavec, poslední věta c. ř. s.). § 520 c. ř. s. ovšem připouští, aby strana advokátem nezastoupena podala rekurs do protokolu. Ale tím není nijak řečeno, že by jej mohla podati i u soudu nepřislušného a že by podání u tohoto soudu stalo se včas i pro ten případ, když rekurs dojde k příslušnému soudu první stolice po uplynutí rekursní lhůty. Ono ustanovení zákona ulehčuje toliko straně advokátem nezastoupené, by bez pomoci advokáta mohla podati rekurs do protokolu u příslušného soudu první stolice. Neponechává jí tedy právo podati rekurs s účinkem do protokolu u soudu nepřislušného a neprodlužuje také tím lhůtu k podání rekursu u soudu příslušného, když je rekurs podán do protokolu u soudu nepřislušného, třebaš tento soud byl soudem bydliště nebo pobytu strany. Ani práva chudoby nemůže se stěžovatel k opodstatnění svého názoru dovolávat. Právo to opravňuje ovšem k podání žaloby u soudu pobytu. Nehledíc k tomu, zda může vůbec dle obdoby §u 64 čís. 4 c. ř. s. strana chudá podati také opravný prostředek u soudu pobytu do protokolu, nelze na žádný způsob podáním opravného prostředku u tohoto soudu prodloužití lhůty rekursní. Soud, sepisující žalobu neb opravný prostředek, nevyřizuje žalobu ani nepřijímá opravný prostředek, nezkoumá jeho včasnost a přípustnost, nýbrž pomáhá toliko chudé straně při sepsání. Účinky zahájeného sporu podáním žaloby, nebo účinky podání opravného prostředku nenastávají proto již sepsáním do protokolu u tohoto soudu, nýbrž teprve podáním jeho u soudu příslušného, případně podáním jeho poště v těch případech, kde se běh poštovní dopravy do lhůty nevčítá a kde tedy pošta zastává funkci jako soudní podatelna, ježto přijímá podání za soud (srovnej náhl. čís. 2342 a 5352 sb. n. s.). Kdyby opačný názor byl připuštěn, došlo by se k nemožným důsledkům. Soud první stolice mohl by býti po dlouhou dobu v nejistotě o pravomoci svého rozhodnutí a povolení exekuce by mohlo nastati i tehdy, když u jiného soudu byl již podán opravný prostředek, o němž by se soud první stolice po delší dobu ani nedověděl. Je tedy věci strany, by podala opravný prostředek včas, tak aby došel před uplynutím lhůty k němu u soudu příslušného, ať již strana volí cestu podání písemného nebo cestu podání do protokolu.

Čís. 6262.

Nebylo-li jinak stanoveno ve smlouvě, již bylo zřízeno předkupní právo, působí předkupní právo jen pro případy koupě a nevztahuje se

najmě na postup nemovitosti za úplatu, záležející v nepeněžním výměnku.

(Rozh. ze dne 14. září 1926, R I 603/26.)

K n i h o v n í s o u d zamítl žádost, by bylo vloženo na nemovitosti vlastnické právo pro Štěpána B-a, ježto na nemovitostech bylo vloženo předkupní právo pro Jana B-a a k žádosti nebyla přiložena listina, ze které by vysvítalo, že se Jan B. vzdal práva předkupního, a též nebyl k žádosti připojen doklad, že byla Janu B-ovi nabídka učiněna, zda chce toto své předkupní právo uplatnit a že nabídky ve lhůtě Šu 1075 obč. zák. nepřijal. R e k u r s n í s o u d povolil vklad vlastnického práva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu Jana B-a.

D ů v o d y:

Stěžovatel napadá povolení vkladu práva vlastnického pro Štěpána B-a, ježto nebyl vzat ohled na jevo vložené právo předkupní, jež prý onomu vkladu brání. Leč nelze mu přisvědčiti. Netřeba se zabývatí otázkou, zda vložené právo předkupní je vůbec překážkou povolení převodu vlastnictví (srovnej jud. č. 68, Randa, Eigenthum 224, Krasnopolští, Obl. R. str. 388, § 1079 obč. zák.), neboť když by se i k této otázce přisvědčilo, neměla by zde významu. Stěžovatel vymínil si právo předkupní ve smlouvě pachtovní, aniž blíže uvedl, pro které případy si je vymínil. Dle Šu 1078 obč. zák. nelze toto právo na jiné způsoby zcizovací rozšířiti bez zvláštní úmluvy. Taková zvláštní úmluva ve smlouvě pachtovní není obsažena a proto působí předkupní právo stěžovatelovo jen pro případy koupě. Stěžovatel neprávem zastává názor, že postupní smlouva ze dne 19. února 1926 jest smlouvou kupní. Touto smlouvou postoupili Josef M. a Marie B-ová Štěpánu B-ovi mlýn proti převzetí dluhů 60.000 Kč a pachtovních práv stěžovatelových, vyhradivše si dále pro sebe výměnek, který záleží v první řadě v bydlení, stravování a zaopatření (výživě), opatření lékařského ošetření a pohřbu, a v druhé řadě případně teprve v hotovém důchodu a to jen místo stravy 500 Kč měsíčně. K náležitostem kupní smlouvy patří určení kupní ceny v penězích. Takovou kupní cenu nemůže proto tvořiti úplata, záležející ve výměnku nepeněžním. Proto postupní smlouva nemá rázu smlouvy kupní. Nerozhoduje při tom, zda Štěpán B., jak mylně se domnívá rekursní soud, je po zákonu tchánovi neb odstupující manželce povinen poskytovat výměnek místo výživy, zda jde o závazek morální a ne tedy právní; rovněž nerozhoduje, zda má úplata, záležející ve výměnku, hodnotu peněžitou, nýbrž rozhoduje prostě to, zda smluvena byla úplata ta v určité sumě peněz. Když tomu tak není, nejde o kup. Nebylo-li tedy i pro případ postupní smlouvy, o jakou jde, zvláštní dohodou ve smyslu Šu 1078 obč. zák. právo předkupní vymíněno, nebrání toto právo převodu vlastnictví postupní smlouvou za pouhý nepeněžní výměnek na Štěpána B-a a netřeba rozhodovati, zda je smlouva postupní snad z části také smlouvou darovací.